

Cuprins

Abrevieri.....	15
Introducere.....	19
Introduction	25
Partea I. NOȚIUNI RELEVANTE ÎN DREPTUL EUROPEAN AL CONCURENȚEI.....	29
Capitolul 1. ÎNTREPRINDEREA.....	29
Capitolul 2. CONSUMATORUL ȘI CLIENTELA.....	36
§1. Consumatorul	36
§2. Clientela.....	39
Capitolul 3. PIAȚA COMUNĂ. PIAȚA INTERNĂ. PIAȚA UNICĂ	42
§1. Conceptul de „piață”	42
§2. Piața comună	43
§3. Piața internă și piața unică.....	44
1. Definiția pieței interne sau unice europene	44
2. Apariția pieței interne: Actul Unic European	45
3. Piața internă după 2010	47
Capitolul 4. PIAȚA RELEVANTĂ: PIAȚA PRODUSULUI ȘI PIAȚA GEOGRAFICĂ	50
§1. Piața relevantă	50
§2. Piața produsului sau serviciului.....	53
§3. Piața geografică	56
§4. Factorul temporal.....	57
Capitolul 5. CONCURENȚA ECONOMICĂ.....	59
§1. Definiție.....	59
§2. Formele concurenței	62
1. Concurența perfectă.....	64
2. Concurența imperfectă.....	68
Partea a II-a. POLITICA UNIUNII EUROPENE ÎN DOMENIUL CONCURENȚEI.....	72
Capitolul 1. CONSIDERAȚII GENERALE PRIVIND POLITICA UNIUNII EUROPENE ÎN DOMENIUL CONCURENȚEI.....	72
§1. Definiție.....	72
§2. Obiectivele politicii UE în domeniul concurenței	74
Capitolul 2. ISTORICUL POLITICII UNIUNII EUROPENE ÎN DOMENIUL CONCURENȚEI.....	78
§1. Originile politicii în domeniul concurenței.....	78

§2. Evoluția politicii europene în domeniul concurenței privind înțelegerile anticoncurențiale și abuzul de poziție dominantă	81
§3. Evoluția politicii în domeniul concurenței privind ajutoarele de stat	87
§4. Evoluția politicii în domeniul concurenței privind operațiunile de concentrare economică	90
§5. Evoluția politicii în domeniul concurenței privind liberalizarea sectoarelor economice	93
Capitolul 3. INSTITUȚIILE IMPLICATE ÎN ELABORAREA ȘI APLICAREA POLITICII UNIUNII EUROPENE ÎN DOMENIUL CONCURENȚEI	102
§1. Parlamentul European	103
§2. Consiliul European	104
§3. Consiliul Uniunii Europene	105
§4. Comisia Europeană	107
1. Procedura urmată în fața Comisiei Europene	109
1.1. Sesizarea Comisiei	111
1.2. Ancheta preliminară	112
1.3. Procedura contradictorie	113
1.4. Decizia Comisiei	115
§5. Curtea de Justiție a Uniunii Europene	117
1. Curtea de Justiție	117
2. Tribunalul	120
§6. Banca Centrală Europeană	120
§7. Curtea de Conturi	121
§8. Comitetul Economic și Social	122
§9. Autoritățile naționale în domeniul concurenței și Rețeaua Europeană de Concurență (REC)	122
§10. Instanțele naționale	124
Capitolul 4. POLITICA UNIUNII EUROPENE ÎN DOMENIUL CONCURENȚEI ȘI ALTE POLITICI EXISTENTE LA NIVELUL UE	128
§1. Politica în domeniul concurenței și piața internă	128
§2. Politica în domeniul concurenței și instrumentele pentru stimularea creșterii economice	129
§3. Politica în domeniul concurenței și politica Uniunii Europene în materia achizițiilor publice	130
§4. Politica în domeniul concurenței și politica industrială a UE	131
§5. Politica în domeniul concurenței și politica de dezvoltare regională	132
§6. Politica în domeniul concurenței și politica comercială comună	133
§7. Politica în domeniul concurenței și politica UE privind protecția consumatorului	134
Partea a III-a. DREPTUL EUROPEAN AL CONCURENȚEI	136
Capitolul 1. NOȚIUNE ȘI SPECIFIC	136
Capitolul 2. SFERĂ DE REGLEMENTARE ȘI OBIECTIVE	141

Capitolul 3. IZVOARELE DREPTULUI EUROPEAN AL CONCURENȚEI	143
§1. Legislația primară	143
§2. Legislația secundară	143
§3. Practica decizională a Comisiei Europene	144
§4. Jurisprudența instanțelor Uniunii Europene	144
§5. Principiile generale ale dreptului Uniunii Europene	145
Capitolul 4. ASPECTE INTERNAȚIONALE ÎN APLICAREA DREPTULUI EUROPEAN AL CONCURENȚEI	149
§1. Principiul teritorialității și doctrina efectelor	150
§2. Organizații implicate în procesul de „internaționalizare” a dreptului concurenței	151
1. Rețeaua Internațională de Concurență	152
2. Organizația Mondială a Comerțului și internaționalizarea dreptului concurenței	152
3. Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică și internaționalizarea dreptului concurenței	154
4. Conferința Națiunilor Unite pentru Comerț și Dezvoltare și activitatea acesteia în domeniul dreptului concurenței	155
Partea a IV-a. ÎNȚELEGERILE ANTICONCURENȚIALE ÎNTRE ÎNTREPRINDERI	156
Capitolul 1. INTRODUCERE	156
Capitolul 2. NOȚIUNEA DE ÎNȚELEGERE ÎNTRE ÎNTREPRINDERI, DECIZIE A UNEI ASOCIERI DE ÎNTREPRINDERI ȘI PRACTICĂ CONCERTATĂ	160
§1. Noțiunea de înțelegere sau acord	161
§2. Noțiunea de decizie a unei asocieri (asociații) de întreprinderi	162
§3. Noțiunea de practică concertată	164
Capitolul 3. ÎMPIEDICAREA, RESTRÂNGEREA SAU DENATURAREA CONCURENȚEI CA OBIECT SAU CA EFECT AL ÎNȚELEGERII ANTICONCURENȚIALE	168
Capitolul 4. PRODUCEREA UNOR EFECTE NEGATIVE SEMNIFICATIVE ASUPRA CONCURENȚEI	175
§1. Înțelegerile de importanță minoră sau <i>doctrina de minimis</i>	176
§2. Înțelegeri între întreprinderi nesancționabile – prevederile art. 101 alin. 3 TFUE	179
1. Exceptările individuale	180
2. Exceptările pe categorii	184
Capitolul 5. FORMELE DE MANIFESTARE ALE ÎNȚELEGERILOR ANTICONCURENȚIALE	186
§1. Categoriile de acorduri sancționate de art. 101 alin. 1 TFUE	186
§2. Clasificarea înțelegerilor între întreprinderi	189
1. Acordurile orizontale	190

2. Acordurile verticale	191
2.1. Distribuția exclusivă	193
2.2. Distribuția selectivă	195
2.3. Franciza	198
2.4. Furnizarea (aprovizionarea) exclusivă.....	200
§3. Dezbateră academică și jurisprudențială privind acordurile verticale	201
Capitolul 6. AFECTAREA COMERȚULUI ÎNTRE STATELE MEMBRE PRIN ACORD, DECIZIA ASOCIERILOR DE ÎNTREPRINDERI SAU PRACTICA CONCERTATĂ	208
Capitolul 7. SANȚIONAREA ÎNȚELEGERILOR ANTICONCURENȚIALE ÎNTRE ÎNTREPRINDERI	214
§1. Rolul Comisiei Europene în sancționarea acordurilor anticoncurențiale	214
1. Amenzile aplicate de către Comisia Europeană	217
2. Prescripția aplicării sau executării sancțiunilor	221
3. Politica de clemență a Comisiei Europene	221
§2. Dezbateră privind sancțiunile de natură penală în dreptul european al concurenței din perspectiva Convenției Europene a Drepturilor Omului.....	225
§3. Rolul Curții de Justiție a UE în sancționarea acordurilor anticoncurențiale.....	227
§4. Rolul autorităților naționale de concurență în sancționarea acordurilor anticoncurențiale.....	227
§5. Rolul instanțelor naționale în domeniul concurenței în sancționarea acordurilor anticoncurențiale.....	228
§6. Acțiunile în despăgubire în cazul înțelegerilor anticoncurențiale	232
Partea a V-a. ABUZUL DE POZIȚIE DOMINANTĂ	235
Capitolul 1. ASPECTE INTRODUCȚIVE	235
§1. Reglementarea abuzului de poziție dominantă în dreptul Uniunii Europene	235
§2. Necesitatea sancționării abuzului de poziție dominantă	239
Capitolul 2. CONDIȚIILE ABUZULUI DE POZIȚIE DOMINANTĂ	242
§1. Deținerea unei poziții dominante individuale sau colective pe piața internă sau pe o parte semnificativă a acesteia	242
§2. Exploatarea abuzivă a poziției dominante	252
1. Considerații generale privind caracterul abuziv al comportamentelor de afaceri	252
2. Teste privind determinarea efectelor anticoncurențiale ale unei practici unilaterale de afaceri.....	256
3. Clasificarea comportamentelor abuzive de afaceri.....	259
4. Formele de manifestare ale abuzului de poziție dominantă.....	264
4.1. Prețuri excesive.....	265
4.2. Dumping-ul sau prețurile de ruinare.....	266
4.3. Discriminarea prin intermediul prețurilor.....	267
4.4. Rabaturile.....	269

4.5. Legarea și gruparea.....	277
4.6. Refuzul de a aproviziona	280
§3. Afectarea comerțului între statele membre.....	287
Capitolul 3. JUSTIFICAREA ABUZULUI DE POZIȚIE DOMINANTĂ	295
Capitolul 4. SANȚIONAREA ABUZULUI DE POZIȚIE DOMINANTĂ.....	299
§1. Rolul Comisiei Europene în sancționarea abuzului de poziție dominantă	299
§2. Rolul Curții de Justiție a UE în sancționarea abuzului de poziție dominantă.....	302
§3. Rolul autorităților naționale de concurență și al instanțelor naționale în sancționarea abuzului de poziție dominantă.....	303
§4. Acțiunile în despăgubire în cazul abuzului de poziție dominantă	303
Partea a VI-a. OPERAȚIUNILE DE CONCENTRARE ECONOMICĂ ÎNȚRE ÎNȚREPRINDERI	305
Capitolul 1. NECESITATEA REGLEMENTĂRII CONTROLULUI CONCENTRĂRILOR ECONOMICE ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ.....	306
Capitolul 2. REGLEMENTARE	309
Capitolul 3. OPERAȚIUNILE DE CONCENTRARE ECONOMICĂ: NOȚIUNE ȘI TIPOLOGIE.....	315
§1. Noțiunea de concentrare economică.....	315
1. Fuziunile între întreprinderi independente anterior	316
2. Preluarea controlului de către una sau mai multe persoane ori de către una sau mai multe întreprinderi.....	316
2.1. Modalități de preluare a controlului	318
2.2. Forme de exercitare a controlului	319
2.3. Societățile în comun sau asocierile în participațiune (joint ventures)	321
§2. Tipologia concentrărilor economice	323
1. Concentrările orizontale	324
2. Concentrările neorizontale: concentrările verticale și concentrările conglomerate	326
3. Concentrări orizontale vs. concentrări neorizontale	329
Capitolul 4. OPERAȚIUNILE DE CONCENTRARE ECONOMICĂ CARE INTRĂ SUB INCIDENȚA REGLEMENTĂRILOR UE	331
Capitolul 5. PROCEDURA EXAMINĂRII CONCENTRĂRILOR ECONOMICE	336
§1. Notificarea operațiunilor de concentrare economică	339
§2. Examinarea prealabilă a notificării	341
1. Definirea pieței relevante.....	341
2. Competența examinării notificării de către autoritățile în domeniul concurenței	342
2.1. Principiul „ghișeului unic”	342
2.2. Excepții de la principiul „ghișeului unic”	343

3. Investigațiile preliminare privind operațiunile de concentrare economică notificate.....	347
§3. Evaluarea detaliată a caracterului anticoncurențial al operațiunilor de concentrare economică (etapa investigațiilor oficiale).....	349
1. Testul utilizat în vederea stabilirii compatibilității unei concentrări cu piața internă	349
2. Analizarea creșterilor în eficiență aferente operațiunilor de concentrare	353
3. Abordarea în cazul întreprinderilor aflate în criză.....	354
4. Asigurarea celerității procedurii de control a concentrărilor economice.....	355
§4. Deciziile Comisiei în cazul operațiunilor de concentrare economică între întreprinderi	355
§5. Sancțiunile aplicabile în cazul încălcării prevederilor Regulamentului (CE) nr. 139/2004.....	358
§6. Alte aspecte procedurale.....	358
1. Procedura simplificată în evaluarea concentrărilor	358
2. Suspendarea operațiunilor de concentrare	360
Capitolul 6. APLICAREA REGLEMENTĂRILOR PRIVIND CONTROLUL OPERAȚIUNILOR DE CONCENTRARE ECONOMICĂ	362
§1. Rolul Comisiei Europene în procedura de control a concentrărilor	363
§2. Rolul autorităților naționale în domeniul concurenței în procedura de control al concentrărilor.....	364
§3. Rolul instanțelor Uniunii Europene în procedura de control a concentrărilor.....	365
Partea a VII-a. AJUTOARELE DE STAT	367
Capitolul 1. INTRODUCERE	367
Capitolul 2. REGLEMENTAREA AJUTOARELOR DE STAT	369
§1. Reglementările din dreptul primar al Uniunii Europene privind ajutoarele de stat.....	369
§2. Reglementările din dreptul secundar al Uniunii Europene privind ajutoarele de stat.....	370
§3. Reforma în domeniul ajutoarelor de stat	379
Capitolul 3. AJUTOARE DE STAT. DEFINIȚIE ȘI CARACTERISTICI	385
§1. Definiția ajutoarelor de stat	385
§2. Condițiile ajutoarelor de stat.....	387
Capitolul 4. FORMELE AJUTOARELOR DE STAT	404
§1. Clasificarea ajutoarelor de stat	404
§2. Forme specifice ale ajutorului de stat	406
1. Ajutorul pentru combaterea schimbărilor climatice și alte măsuri de protecție a mediului	406
2. Ajutorul pentru cercetare, dezvoltare și inovare.....	409
3. Ajutorul regional	412

4. Ajutorul pentru salvarea și restructurarea firmelor aflate în dificultate.....	415
5. Ajutorul pentru întreprinderile mici și mijlocii	421
§3. Excepțiile generale pe categorii.....	424
§4. Ajutoarele <i>de minimis</i>	428
Capitolul 5. NORMELE PROCEDURALE PRIVIND AJUTOARELE DE STAT	432
§1. Chestiuni generale	432
§2. Rolul Comisiei Europene în aplicarea normelor procedurale privind ajutoarele de stat	433
1. Notificarea și verificarea preliminară	436
2. Cercetarea detaliată a cauzei și punerea în aplicare a deciziei	441
3. Suspendarea și recuperarea provizorie a ajutorului	444
4. Recuperarea ajutoarelor de stat ilegale	445
5. Prescripția în procedura ajutoarelor de stat	446
6. Contestarea deciziilor Comisiei.....	447
§3. Instanțele naționale și aplicarea legislației europene privind ajutoarele de stat	449
§4. Rolul instanțelor europene în domeniul ajutoarelor de stat	454
Partea a VIII-a. ÎNTREPRINDERILE PUBLICE.....	455
Capitolul 1. CONSIDERAȚII GENERALE	458
§1. Conceptul de întreprindere publică.....	458
§2. Conceptul de întreprindere beneficiară a unor drepturi speciale sau exclusive.....	459
§3. Măsurile contrare art. 106 alin. 1 TFUE.....	461
Capitolul 2. SERVICIILE DE INTERES ECONOMIC GENERAL	464
§1. Reglementare	464
§2. Serviciile de interes economic general – definiție.....	466
Capitolul 3. SERVICIILE SOCIALE DE INTERES GENERAL	470
Capitolul 4. COMPETENȚELE COMISIEI CU PRIVIRE LA SERVICIILE DE INTERES GENERAL.....	473
BIBLIOGRAFIE	474